

SETKÁNÍ K VÝROČÍ 100 let od narození prof. Zdeňka Matějčka

Prof. PhDr. Zdeněk Matějček, CSc.
(16. 8. 1922 – 26. 10. 2004)

Prof. Zdeněk Matějček byl uznávaným dětským psychologem, který se věnoval studiu podmínek vývoje dětí v ústavech, v prostředí psychického strádání neboli deprivace. Byl jedním z reformátorů péče o děti, který zdůrazňoval nezastupitelnou úlohu rodiny. Zabýval se výzkumem dětí se specifickými poruchami učení i chování a studiem dětí vyrůstajících v nepříznivých podmínkách. Po dobu více než 30 let sledoval vývoj dětí pocházejících z rizikového prostředí (nechtěné děti, děti z dětských domovů a SOS vesniček, děti svobodných matek aj.). Prof. Matějček spolu se svými kolegy zanechal odkaz v podobě důrazu na podporu a pomoc dětem, aby mohly vyrůstat v láskyplném prostředí vlastní či náhradní rodiny. Myslel nejen na děti ohrožené, děti s hendikepem a v kontextu dnešní doby spíše děti se specifickými potřebami, ale jeho práce má velký význam pro výchovu dětí obecně. Odkaz prof. Zdeňka Matějčka zůstává stále neopomenutelný i v době, kdy se věda, výzkum, ale i vlastní práce s dětmi posunuly velkými kroky kupředu. Přesto stále zůstávají oblasti, které si zaslouží pozornost veřejnosti a státní politiky.

Účelem setkání tedy nebude jen vzpomínání na prof. Matějčka a jeho odkaz, ale výstupem bude i upozornění na stále neřešené oblasti péče o ohrožené děti. Na výročním akci se potkávají kolegové z různých oborů, kteří se ve své dennodenní práci zabývají pomocí a podporou dětí. Věříme, že se podaří vzájemné propojení, navázání nebo oprášení spolupráce a naše společné úsilí se ještě více sjednotí. Prožíváme dobu, a zřejmě budeme i v následujících letech, kdy děti a jejich rodiny budou naši vzájemnou mezioborovou spoluprací velmi potřebovat.

„...ke svým dětem bychom se měli chovat tak, aby nám jednou byly schopny odpustit...“ Zdeněk Matějček

„Nejvíce vychováváme, když nevychováme.“

Představujeme přednášející (pořadí dle vystoupení)

Mgr. Alena Vávrová

Dětská psycholožka a psychoterapeutka. Je jednou z průkopnic dětské Gestalt psychoterapie v České republice. Založila a vede Institut dětského poradenství a terapie INDEPT, s.r.o. Je trenérkou v Institutu pro výcvik v Gestalt terapii a lektorkou Sandplaying – práce s herním pískovištěm. Je členkou European Association for Gestalt Therapy a České asociace pro psychoterapii.

PhDr. Galina Jarolímková

Dětská poradenská psycholožka, od roku 2016 ředitelka Pedagogicko-psychologické poradny pro Prahu 1, 2 a 4. Má za sebou více než 25 let poradenské praxe a 9 let v pozici školního psychologa na pražském gymnáziu. Byla iniciátorkou a zakladatelkou Poradenské linky pomoci pro rodiče, žáky a pedagogy, která byla významnou podporou pro všechny během období covidových opatření a po něm.

PhDr. Václav Mertin

Dětský psycholog. Více než 40 let poradenské praxe v pedagogicko-psychologické poradenství. Specializuje na psychologické poradenství pro rodiče dětí a dospívajících se vzdělávacími a výchovnými problémy. Čtvrt století přednášel na Katedře psychologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Je autorem mnoha odborných publikací. Obdržel cenu Wolters Kluwer pro významné odborníky, kteří přispívají k rozvoji svého oboru, vzdělanosti a kultivaci odborného prostředí v České republice.

MUDr. Peter Pöthe

Dětský psychoanalytický psychoterapeut a psychiatr. Spoluzakládal Linku bezpečí. V soukromé praxi působí od roku 1999. Věnuje se problematice psychické traumatizace dětí, přednáší a organizuje výcviky dětské psychoterapie v České republice a na Slovensku. Založil Institut psychoterapie dětí a rodičů, je autorem čtyř odborných monografií, odborných a populárních článků na téma psychoterapie dětí a jejich ochrany před ubližováním. Věnuje se supervizi, přednáší odborníkům a laikům o psychickém traumatu a vývoji. Angažuje se při pomoci dětským obětem rasistického násilí a dětským uprchlíkům.

Bc. Petra Wünschová

Dětská terapeutka, arteterapeutka a ředitelka Centra LOCIKA. Má 20letou praxi v práci s dětmi traumatizovanými násilím v rodině. Je členkou Výboru vlády pro prevenci domácího a genderově podmíněného násilí, členkou Českého institutu biosyntézy a České arteterapeutické asociace. O problematice dětí a domácího násilí publikuje a pravidelně přednáší.

Mgr. Klára Šimáčková Laurenčíková

Dne 11.5. 2022 byla jmenována Vládou České republiky do funkce zmocněnkyně vlády pro lidská práva. Působila jako předsedkyně Výboru pro práva dítěte, členka Rady vlády pro lidská práva a členka Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách při Radě vlády pro rovnost žen a mužů. Založila a vedla Českou odbornou společnost pro inkluzivní vzdělávání. Působila také jako gestorka agendy dětského duševního zdraví v oddělení reformy systému péče o duševní zdraví na Ministerstvu zdravotnictví. Je držitelkou ocenění Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové za prosazování kvality a otevřenosti vzdělávacích systémů a aktivity v oblasti transformace systému péče o ohrožené děti. Psychiatrickou společností České lékařské společnosti byla oceněna medailí za podporu změn v systému péče o dětské duševní zdraví. Byla členkou poradního orgánu Expert Group on Social Investment for Growth and Cohesion of EU v Evropské komisi.

Mgr. Alžběta Candia Muñoz

Psychoterapeutka a ředitelka organizace HOST Home-Start Česká republika. Organizaci spoluzakládala v roce 2003 a od té doby je jí věrná. V roce 2009 v Tanzánii spoluzakládala pobočku Home-Start Tanzania na pomoc rodinám ohroženým extrémní chudobou, násilím a špatným zdravotním stavem. Je certifikovanou psychoterapeutkou v psychodynamické psychoterapii a certifikovanou dětskou Gestalt psychoterapeutkou. V letech 2018-2020 byla členkou správní rady zastřešující organizace Home-Start Worldwide.

Mgr. Marie Oktábcová

Vystudovala Pedagogickou fakultu Jihočeské univerzity a absolvovala další vzdělávání v oblasti sociální práce. Dlouhodobě se věnuje především problematice systému péče o ohrožené děti a tématu deinstytucionalizace. Je ředitelkou Nadace J&T, místopředsedkyní Asociace Dítě a Rodina a členkou různých odborných skupin.

Prof. PhDr. Lenka Šulová, CSc.

Působí na Katedře psychologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Ve své práci se zaměřuje na psychický vývoj člověka ve společnosti, a především na partnerské a rodinné vztahy. Je řešitelkou mezinárodních výzkumných úkolů zaměřených na raný vývoj dítěte s důrazem na attachment, specifika mateřské a otcovské role, na význam rodinného prostředí ve vztahu k působení instituce na dítě. Zajímá se o řečový vývoj dítěte, specifika otcovské a mateřské mluvy, řečový vývoj dítěte v bilingvním prostředí. Dlouhodobě pracovala jako psycholog zaměřený na problematiku dětí v péči v dětských domovech a vytvořila metodiku pro učitele, jak posilovat právní vědomí dítěte. Dosud má vlastní poradenskou praxi.

Mgr. Kateřina Dunovská

Psychoterapeutka a ředitelka programů podpory ohrožených rodin v SOS dětských vesničkách. Je členkou České asociace pro psychoterapii. Od studií sociální práce se v rozmanitých pracovních pozicích věnuje tématu ohrožených dětí a rodin. Založila a 7 let vedla v Praze služby organizace Cestou necestou. Již 4. rokem má tu čest navázat na neuvěřitelné dílo zakladatelů SOS dětských vesniček i svou rodovou linku a vést zde služby, které podporují setrvání dětí ve vlastní rodině a ovlivňovat změny v podpoře těchto rodin. Ve své milované psychoterapeutické praxi pak doprovází partnerské páry i jednotlivce.

PhDr. Miloslav Kotek

Psycholog, pracuje také jako poradce, lektor a supervizor pro neziskové organizace. Byl žákem a po mnoho let spolupracovníkem psychologa prof. Zdeňka Matějčka. Začínal s ním jako psycholog v SOS dětských vesničkách. Jeho hlavním profesním zájmem je náhradní rodinná péče. Založil a 16 let vedl spolek TRIALOG v Brně, který se dnes zabývá především doprovázením a podporou pěstounských rodin.

Mgr. Marek Roháček

Vyštudoval speciální pedagogiku a sociální práci. V roce 1993 spolu-založil združení Návrat, což považuje za dar slobodne realizovať spoločné vízie. Venuje sa rodinným formám starostlivosti o opustené deti, sanácii rodín v kríze, systémovým zmenám sociálnoprávnej ochrany detí, supervízii, manažovaniu organizácie, personálnemu rozvoju odborných pracovníkov. Učil na Katedre sociálnej práce Univerzity Komenského v Bratislave, robil poradcu ministerke práce, sociálnych vecí a rodiny Ivete Radičovej. Publikuje, prednáša, tvorí námety a realizuje komunikačné projekty a dokumentárne filmy. Je ženatý, otcom štyroch detí, z toho dvoch v pestúnskej starostlivosti.

PhDr. Jaroslav Šturma

Psycholog, psychoterapeut, pedagog, emeritní ředitel Dětského centra Paprsek a emeritní předseda Českomoravské psychologické společnosti. Psychologii vyučuje na Katedře psychologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. V roce 1995 získal ocenění za podíl na realizaci projektů Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové. V roce 2003 obdržel Sonnenschein-Medaille za úsilí v oblasti integrace dětí s postižením u nás i v zahraničí, dále pak byl v roce 2007 oceněn Výroční cenou ministra zdravotnictví za rozvoj zdravotně sociální péče. Je autorem mnoha odborných knih a článků.